

„Soha talán irodalom és filozófia oly félve nem kerülgették „a Kor centrális problémáit”, mint ma. Holott sohse volt tikkadtabb a Szellem, elepedve egy Szó enyhületéért.

Egy szóért, mely méltó az Ige nevére, amit a grammatika cselekvésszónak is mond ? Ó, nem, nem, az Isten őrizzen!

Cselekvés elég volt, több is az elégnél : legalább ahogy a könyv és puska szimbólumban értik - mert azt olvasom, hogy ez a gondolat és cselekvés jelképe.

Cselekedtünk - vagdaltunk, lövöldöztünk - összevissza, jobbra és balra, mindenféle szavakat kiabálva a sötétben. Az a szó sohsem hiányzott, amelyik „tetteket gyűjt”.

De az, amelyik világosságot ! ”

(Babits Mihály, Nyugat, 1928 szeptember 16.)

Dehát mégis mire megyünk manapság ezzel a világossággal ; azon kívül persze, hogy netán egy olyan (virtuális) erkölcsi piadesztálra képzeljük általa magunkat, amelyet szinte senki sem méltányol, sőt leginkább nem is vesz tudomásul.

A XX. század végével beköszöntő ultramodern kor rendkívül mélyen és gyorsan változtatta meg a társadalmak ideáit, affinitásait és érdekvonzódásait. A korábbi értékek és viszonyítási pontok, valamint morális posztulátumok olyan mértékben kerültek a süllyesztőbe, hogy a folyamat -még ha időlegesen, kb. 50-60 évre is- rendkívül tragikus társadalomszerkezeti változásokat eredményez világszerte.

Az a tény eléggé közismert, hogy a történelemben az új korszakok, áramlatok beköszöntének vehemens vezéralakjai rendszerint en bloc idejétmúltak és elavultnak kiáltottak ki még akár évezredes, értékmegőrző tradíciókat (köztük kulturális, műveltségi, tudományos, oktatási stb. módszerusokat) is.

Ugyanakkor az sem vitatható, hogy ezen változások fele-harmada általában mindig indokolt volt, s egyben ez biztosította a társadalmak, nota bene az egész Emberiség lépcsőzetes fejlődését is.

Most azonban valami egészen más léptékű eróziós folyamat zajlik, amelyben végveszélybe került pl. egész Európa jövője ; tkp. minden, ami valaha Európát intellektuálisan Európává tette.

Tévedés azonban azt hinni, hogy csupán az alvilági természetű politika, s vele karöltve a fehérgalléros bűnözőkkel is jócskán kibélelt versenygazdaság rontaná meg kontinensünk perspektíváját. Sokkal lényegesebb összetevő az ún. humán faktor leszázalékolódása, amelynek során folyamatosan

KIHALNAK azok a gondolkodók, neves scholar-ok
és megingathatatlan tartású polihistorok,

akik biztosítani tudták Európa rendkívül szerteágazó és komplex szellemi potenciálját, ...

... és ezen a szinten nincs minőségi utánpótlás, csak a XXI. szd-i dekadenciaformákat kilométerekről sugárzó, mohó, örökké éhes káderek rivalizálása.

Riporter : - Professzor Úr ! Ön szerint vannak a Világegyetemben a földihez hasonló civilizáltságú életformák ?

Prof.: - Először is, heves viták vannak atekintetben, hogy a földi emberiség valóban civilizálnak tekinthető-e. Magam azt képviselem, hogy már nem, mert az emberiség azon a pályán vegetál, amelyen 2-300 éven belül háború nélkül is kipusztítja saját magát. Ami pedig a szuperintelligens földönkívülieket illeti, természetesen léteznek, s erre a legjobb bizonyíték az, hogy egyáltalán nem keresik velünk a kapcsolatot.

((A válaszadó : Prof. Stephen Hawking (1942-2018), elméleti fizikus és társadalomtudós, University of Cambridge, UK))